

Meglóg és társai. A MNy. XII, 144. lapján azt kérdi K. P., vajjon helyesek-e a mai nyelvben a *lógni, lógás, meglógni, meglógás*-féle szók: „futni, menni, szökni“ értelemben. Mindenekelőtt tisztázzunk két dolgot, mely a kérdésben szerintem helytelen. „Kilógott ő már a kórházból“, csak a következő értelemben fordul elő: „kijött, vagy kiszökött a kórházból“, mivel az a jelentés-árnyalat,

hogy az illető nem saját akaratából kerül ki valahonnét, tudomásom szerint eddig még nincs benn a *lógni* és társai szócsoportjának fogalomkörében. Másik tévedése a kérdésnek, hogy a *lógni* ige ezen használatában mindig benne van: „nem tisztességgel, nem rendesen“. Bizony előkerül az is, hogy „rendesen, tisztességgel“: *lógj ide* = jöjj ide; *lógj fel hozzám*; *délután ellógok hozzád* stb., mint ezt úton útfélen hallhatjuk.

A mi a szó korát illeti, nem lehet idősebb 10 évesnél. Részemről először a labdarúgó-mérkőzéseken hallottam a játékosok biztatására: „*lógás, lógj* = futás, fuss, siess“ jelentésben. Mivel pedig köztudomás szerint e sportnak legrajongóbb hívei és művelői a diákok, keletkezését én a diáknyelvben keresem. Innét indult aztán a szó hódító útjára, s terjedt el mindenfelé az országban, merre csak diákjaink a labdát rúgják.

A *lógni* ige ‚mozogni, futni, szökni, szaladni és menni‘ jelentésben fölvette az összes igekötőket, melyek az említettem igékhez járulnak és kifejezi mindazon saját akarathól történő cselekvéseket, miket amazok is kifejeznek. *Meglóg, ellóg, belóg, kilóg, föllóg* stb. ‚elmegy, elfut, bemegy, kiszökik‘ stb. jelentésben ma közszájon forog. Az igéből képzett *lógás* minden igekötős összetételében előkerül. Időnként változó jelentését pedig a helyzet adja meg, melyben használják: „*kilógott* a szobából“ jelentheti, hogy „kiment vagy kiszökött a szobából“. Ennyit a szóról és társairól.

A mi pedig használatának helyességét illeti, erről lehet vitakozni. Hasonló merész értelem-eltolódásra, a szó fogalmának átesapására, bővülésére példánk van elegendő. Vitánk pedig ez igének elterjedése elé gátat úgy sem vetne, ha a nyelv helyesnek érzi, megtartja, ha pedig nem, úgy a *lógni* ige társaival egyetemben *ellóg* oda, ahonnét hozzánk került. Ma egyelőre él és virul, hírlapjaink, mint jellegzetes pesti tájszót már említették, s az új jövevény a *meglógásra* egyelőre semmi hajlandóságot sem mutat, annyira nem, hogy még az öreg, deresedő ujonczok is, a régi erlaubnissein helyett a sokkal frissebb keletű, de a régivel teljesen egyértékű *ellógnischein*-nal sétálgatnak takarodó után a főváros utcáin.